

[Oluf Pedersen.]

administration. Der var i 1939 138 000 offentligt ansatte, i 1949 191 000, en vækst på 5 000 om året. Statens samlede lønudgifter var i 1939 286 mill. kr.; de steg i 1949 til 824 mill. kr., men siden den tid er udgifterne vokset til 1 257 mill. kr. Det vil sige, at udgiften til lønninger på 14 år, udover hvad der stammer fra pengeforringelsen og befolkningstilvæksten, er fordoblet. Tror man virkelig, den udvikling kan fortsætte?

Det er jo på forsvarsudgifterne, man har den største stigning, og det ser desværre ud til, at disse udgifter, hvis der ikke sker en ændring, fortsat vil stige. Naturligvis må man erkende de bestående aftaler, men man bør dog ikke lægge mere i en aftale, end der står. Det står for mig sådan, at der ødsles med forsvarsudgifterne, ja, at visse udgifter, således udgifter til store, samlede kaserer, i dobbelt forstand gives dårligt ud, idet man fra sagkyndig side peger på, at disse kaserer er krigsmål. Jeg har ved drøftelser af dette spørgsmål med personer, som man regner for at høre til den højeste sagkundskab, også ansvarlig sagkundskab, fået den opfattelse, at denne frygt er berettiget, men besynderligt nok fortsætter man tilsyneladende, som om man ikke tør erkende tidligere fejltagelser — og jeg indrømmer, at det er jo altid svært. Jeg mener ikke, det kan være målet at give flest mulig penge ud, og forstår ikke, at man blankt afviser vort forslag om at lade mandskabet, bortset fra en fast kerne, bo hjemme, så de ligesom i Schweiz kan gå til øvelse i deres fritid og passe deres erhverv som sædvanlig; man kan sige sig selv, at en sådan spredning modvirker faren for bombing. Det er jo ligetil at lade de unge passe deres erhverv ved siden af, og så kan man give dem fuldt vederlag. Det betyder igen, at man kan få mandskabet ad frivillig vej ligesom nu officererne, og man sparer ikke alene staten for udgifter til løn, men man sparer hele nationen for udgifter derudover. Jeg hører jo nok, bl. a. fra radikal side, at man ikke ad frivillig vej skulle kunne få mandskab nok. Vi deler ikke den frygt, og vi mener forøvrigt ikke, at den danske regering ved aftaler med andre lande bør forpligte sig til at tvangsudskrive dansk ungdom; vi mener nemlig ikke, at mennesket tilhører staten; det er en nazistisk-kommunistisk idé, som

De Forenede Nationer under Koreaforhandlingerne stod prisværdigt fast imod. Vi ser da også, at et Atlantpagtland som Canada klarer sig alene med frivillige, og vi tror derfor, at vort forslags gennemførelse ikke blot betyder, at det princip, som radikale og socialdemokrater tidligere har været enige med os i, nemlig frivilligheden, kan praktiseres selv i dag, men det har også betydelige og nødvendige besparelser til følge, hvilket jeg håber snart må gå op for regeringen.

Jeg ved ikke, om alle ærede medlemmer er klar over, at den tidligere finansminister har lovet nationalbanken, for at den kan holde orden i vort pengevæsen, at staten skal være neutral, på den måde at den ved salg af obligationer opsuger lige så mange penge, som den pumper ud ved lån. Det vil med andre ord sige, at når denne aftale overholdes, bliver der ikke mere kredit end hidtil, men den borger, som får billigt statslån, og som skal bruge flere penge end statslånet, må regne med en højere rente end ellers af de penge, han skal låne udover statslånet. Derved opsuges mere eller mindre fordelene ved statslånet, ja, ofte er det endda betydelig dyrere at bygge med statslån.

Også for staten selv er det dyrt. Tidligere lånte staten til en lavere rente end kreditforeningerne; nu er statslånsrenten $\frac{1}{2}$ pct. højere. Efter min vurdering er det derfor kun i ringe grad låntagerne, men derimod højfinansien, der tjener ved statens pengeudpumpning, og jeg mener, dette bekræftes af den høje rentefod. For statslån betales i Norge 2,7 pct., i USA 3 pct., i Sverige 3,3 pct., i England 4,1 pct. og i Frankrig 5,3 pct., men af danske statslån betales en effektiv rente på 5,8 eller næsten 6 pct.

Jeg er forsåvidt enig med det ærede medlem hr. Aksel Møller i, at der bør ske en afvikling af statsfinansieringen, og det er lidet tiltalende, at regeringen tværtimod lover flere Marshalllån, ja, endog vil gå til udvidet finansiering af eksporten ved statslån. Jeg mener, at skatteyderne kan dog have nok i at betale deres egne renter.

Det var derimod glædeligt at høre, at vi til foråret kommer af med tilskuddet til rugbrød. Men hvorfor vente så længe? Jeg ser, at en bageriformand skriver i „Jyllandsposten“; at der slet ikke er grund til dette tilskud med den pris, der er på rugbrød. Efter min beregning er der, når udgiften